

## Slaget på Fælleden – Den sorte skole

Tema: Arbejderbevægelsens historie i Danmark  
Fag: historie og samfundsfag  
Målgruppe: 8.kl, 9.kl og ungdomsuddannelser

Tv-kanal, udsendelses år, antal min. DR2, 2012, 10 min.

Udsendelsen kan bruges som humoristisk appetizer til undervisningen i historiekanonpunktet "Slaget på Fælleden" eller i samfundsfagets deldisciplin "Politik" med fokus på rettigheder, ideologier, socialisme, arbejderbevægelsens opstart mv.

Læreren kan stille vejledningens seks eleverbejdsspørgsmål før eller efter visningen, og for at lette lærerens forberedelse rummer vejledningen også svar på eleverbejdsspørgsmålene.



Billedet er hentet fra tv-udsendelsen

### Faglig relevans / kompetenceområder

Med udsendelsen gives et overblik over historiekanonpunktet "Slaget på Fælleden" samt en historisk forklaring på samfundsfaglige kompetenceområder som "dansk politik", "sociale og ideologiske forhold" og problemstillinger i og omkring "Arbejderbevægelsen"

### Ideer til undervisningen

#### Arbejdsspørgsmål:

1) Hvilke store forandringer skete i Danmark i midten af 1800-tallet?
2) Hvordan er forholdene for arbejderfamilierne i byerne?
3) Hvorfor tager folk til Amerika i denne periode?
4) Hvorfor mødes Københavns arbejdere på fælleden?
5) Hvad sker der d. 5/5 1872? Hvorfor går det så galt d. 5/5 1872 i Fælledparken?
6) Hvad bliver efterdønningerne af slaget på Fælleden?

## Svar på arbejdsspørgsmål:

1: Danmark er stadig et landbrugsland i midten af 1800-tallet: 4/5 dele af landets befolkning bor og arbejder på landet. Men der er nye tider på vej: Industrialiseringen starter, byerne vokser, hvilket tiltrækker flere mennesker, der håber på at få arbejde i byerne på de nye fabrikker. En ny samfundsklasse – arbejderne - dukker op.

2: Forholdene i byerne er usle. Folk er fattige, alting er langt dyrere i byerne end på landet, familierne bor i små uhumske lejligheder, lønnen er ussel, arbejdstiderne lange og hårde.

3: Arbejderne håber på et bedre liv i Amerika – Det forjættede Land. Den amerikanske borgerkrig, der slutter i 1865, har kostet mange menneskeliv, og amerikanerne inviterer europæerne til Amerika, så befolkningstallet kan stige igen. Amerika lover immigranterne gratis land, og tusindvis af danskere tager til Amerika for at prøve lykken.

4: Murerstrejken er ved at bryde sammen, da murerne ikke har fået løn i flere uger. Derfor opfordrer Louis Pio og co. de københavnske arbejdere til at mødes på Fælled, for at samle ind til deres strejkende kammerater. Fælledparken har altid været et godt sted at mødes: mange vigtige historiske begivenheder har fundet sted her, bl.a. Struenses henrettelse.

5: Den danske regering frygter, at arbejderne er ude på revolution. De forbyder derfor mødet i Fælled og arresterer bagmændene, heriblandt Louis Pio. Men de københavnske arbejdere stimler alligevel sammen i Fælledparken d. 5/5. Politiet lægger en jernring om Fælledparken. Ca. 1000 arbejdere bryder jernringen og strømmer ind. Politiet begynder at slå løs på arbejderne, som slår igen med primitive våben. Slaget varer et par timer, indtil politimændene får ryddet Fælledparken. Ingen omkommer, men flere arbejdere blev alvorligt såret. Regeringen beslutter sig for ikke at arrestere nogen, og bagmændene for mødet bliver benådet nogle år senere.

6: På kort sigt får arbejderne ikke så meget ud af det: murerne må gå tilbage på arbejde, uden noget er ændret. Men Arbejdernes forening – startet af Louis Pio og co. – fortsætter med at prøve at forbedre arbejdernes vilkår og forhold. Foreningen udvikler sig til et parti, nemlig Socialdemokratiet. 18 år senere begynder man i Fælledparken hvert år til 1. maj at fejre arbejdernes internationale kampdag.

## Supplerende materialer

Besøg [CFU-sitet "Slaget på Fælled"](#) for yderligere inspiration til undervisning, der er indlejret i emner og temaer som "rettigheder", "arbejdsvilkår", "demokrati", "levestandard" m.m.